

نیاز حیاتی قانون کار به هم‌نوایی با نسل Z

بر اساس داده‌های وزارت کار، بیش از ۳۰ درصد نیروی کار رسمی کشور متولد دهه ۷۰ به بعد هستند و در یک دهه آینده این سهم به‌طور چشمگیری افزایش خواهد یافت.

این سهم در حالی است که قانون کار و نهادهای بازار کار هنوز در همان سپهر ذهنی دهه ۶۰ و ۷۰ خورشیدی متجمد مانده‌اند و برای کارگری طراحی شده‌اند که در یک کارخانه ثابت، با قراردادهای بلندمدت و ساعات کاری یکسان شافل است. فاصله نسلی میان ساختار حقوقی و واقعیت زندگی نیروی کار امروز یکی از تهدیدهای جدی بازار کار است که اگر جدی گرفته نشود، شکاف میان نسل قانون‌گذار و نسل نیروی کار و کارآفرین را عمیق‌تر می‌کند.

نسلی که امروز وارد بازار کار شده با اینترنت، بی‌ثباتی اقتصادی، موج مهاجرت و تجربه‌های شغلی متنوع بزرگ شده است. برای آنها «شغل» الگویی که رابطه استخدامی تماموقت نیست. آنها پروژه‌های کاری می‌کنند، دور کار می‌شوند، چندشغل‌اند و پلتفرم‌ها فعالیت می‌کنند یا میان استارت‌آپ‌ها جابجا می‌شوند. این الگوی کاری و دیجیتال کار، با تعاریف سنتی قانون کار در تضاد کامل است. چون قانون هنوز فقط یک نوع شغل را به رسمیت می‌شناسد: شغل ثابت، تماموقت و دارای کارگاه مشخص و به همین دلیل میلیون‌ها نفر نیروی کار جدید عملاً بیرون چتر حمایت‌های بیمه‌ای، امتیازات، مسواک و نظارتی قرار می‌گیرند.

اینجاست که نخستین ضرورت اصلاح آشکار می‌شود: تعریف حقوقی روشن برای کارگران پلتفرمی، فریلنسرها، شافلان پروژه‌ای و دور کارها که آنها را به رسمیت بشناسد و مشمول بیمه، حمایت اجتماعی و استانداردهای حداقلی کند. بدون این اصلاح، بخش قابل توجهی از نیروی کار آینده کشور در خاکستری‌ترین بخش اقتصاد سرگردان می‌ماند و نه امتیاز دارند، نه شفافیت و نه امکان پیگیری حقوق.

در این بین البته مسئله فقط تغییر شکل کار نیست و نوع نظارت نسل جدید هم متفاوت است. برای قانون‌گذار سنتی، امنیت شغلی یعنی سخت‌تر کردن اخراج، اما در دهه‌های گذشته و هشتادها، جابجایی جدیدین به یک شکل تابان‌نشستگی، بیشتر به‌عنوان راه‌آوردی به بی‌کاری کارآمد امکان‌یادگیری مداوم و بازگشت سریع به بازار کار فکری می‌کنند.

اقتصاد بی‌ثبات امروز — تعدیل نیروی استارت‌آپ‌ها تا نوسانات شدید کسب‌وکارهای کوچک — نسلی پرورش داده که به‌جای ماندگاری، انعطاف‌پذیری می‌خواهد و بر این اساس بدون تقویت بیمه بی‌کاری، گسترش پوشش آن به مشاغل پلتفرمی و ایجاد نظام‌های بازآموزی مهارت، سیاست‌گذاری بازار کار عملاً با نسل جدید بیگانه خواهد بود.

بخش دیگری از اصلاح مورد نیاز به فرهنگی برمی‌گردد که رویلوط کار در ایران را آزار می‌کند. نیروی کار جدید با ساختارهای سلسله‌رأسی کنار نمی‌آید و شفافیت، مشارکت و امکان اعتراض سازمان‌هایی می‌خواهد اما رویلوط کار در بسیاری از دستگاه‌ها محتاج بر مدار ترس، عدم شفافیت و مدیریت آمرانه می‌چرخد.

اگر قانون می‌خواهد با نسل تازه وارد گفتگو شود، باید حق تشکریایی واقعی، سازوکارهای حل اختلاف دیجیتال و استانداردهای محیط کار مدرن (شامل سلامت روان و فرسودگی شغلی) را به رسمیت بشناسد. نسل جدید اگر امکان بیان اعتراض و مشارکت در تصمیمات نداشته باشد، به ترک کارهای پیاپی، بی‌اعتمادی و افزایش مهاجرت خواهی رسید. روندی که همین حالا هم در آمارهای رسمی قابل مشاهده است.

نکته قابل تامل دیگر این است که بخش مهمی از متولدین دهه ۷۰ و ۸۰ وارد مسیر کارآفرینی شده‌اند اما متأسفانه نظام بیمه، مالیات و مقررات کسب‌وکار با آنها همچون متهم بالقوه برخورد می‌کند. این در حالی است که کارآفرین جوان، دارای استراتژیک بازار کار آینده است. پس قانون باید رابطه تنظیم‌گر با آنها را با ساده‌سازی ثبت و بیمه و مالیات برای کسب‌وکارهای کوچک و نوپا، مشوق‌هایی برای جذب و نگهداشت نیروی کار جوان، و ایجاد امکان شکست کم هزینه، بازطراحی کند چرا که اقتصادی که شکست کارآفرین را با حذف دائمی او از چرخه تولید تشبیه می‌کند، محکوم به از دست دادن نسل خلاقیت‌محور خود است.

واقعیت این است که بازار کار ایران وارث یک قانون قدیمی است که هرچند در زمان خودش دفاع‌پذیر بود اما حالا دیگر نمی‌تواند خود را با نیازهای معاصر کند که در زمینه‌های دیگری بزرگ شده است. نسل دهه ۷۰ و ۸۰ نه‌دشمن نظم موجود است و نه بی‌تعمد. در جهان این نسل، لعناله، مهارت، امکان جابجایی و شفافیت مفاهیم پایه‌ای هستند و اگر قانون کار و نهادهای بازار کار در وضعیت فعلی بماند، تنش‌های شغلی، ترک کارهای پیاپی، گسترش قراردادهای غیررسمی و مهاجرت نیروی ماهر شدت بیشتری می‌گیرد. اما اگر اصلاحات جدی آغاز شود — اصلاحاتی که واقعیت نسل جدید را ببیند و به رسمیت بشناسد — بازار کار ایران می‌تواند یکی از نامرتب‌ترین فرصت‌های پیش‌رویش را با بقول و نیروی جوان به‌ویژه خلاق رشد و توسعه اقتصادی تبدیل کند.

فرانز غلامی
Alborz.payam@gmail.com

پیام آشنا بررسی می‌کند

آبخیزداری؛ سرمایه‌گذاری پنهان برای تاب‌آوری اقتصادی البرز

پدیده‌ای که اقتصاد استان را تحت فشار قرار داده از سوی دیگر سوب‌گیری مخازن و گال‌ها هزینه‌های دائمی بر مدیریت آب شهری و کشاورزی تحمیل می‌کند. در حالی که آبخیزداری در بلاست، ده‌ها برابر مؤثرتر و کم‌هزینه‌تر از لایروبی‌های سالانه است.

اقتصادی پیام آشنا — استان البرز در دهه اخیر در خط مقدم تنش‌های اقلیمی کشور قرار گرفته است. بارش‌های نامنظم، سیلاب‌های ناگهانی، فرسایش سریع تپه‌ها و زمین‌لغزش‌ها، حوضه‌ها، منابع آب زیرزمینی و فشار روزافزون تغییر کاربری، هم‌زمان زیرساخت و اقتصاد منطقه را تهدید می‌کنند. اگرچه سیاست‌گذاران معمولاً نگاه کوتاه‌مدت به هزینه‌های صرفی دارند، اما بررسی روندها نشان می‌دهد آبخیزداری به یک پروژه محیط‌زیستی، بلکه یک «سرمایه‌گذاری اقتصادی» است که نبود آن هزینه‌های بلندمدت بسیار سنگینی به استان تحمیل می‌کند.

اقتصاد البرز: ویلگی مستقیم به تاب‌آوری اکوسیستم

برز استانی صحتی است، اما پایه‌های آن — از امنیت آب شهر کرج تا پایدار شهری کاشان و کشاورزی حاشیه‌ای — بر سلامت حوضه‌های آبخیز و ماندگاری، طاق، سولجلاخ و لندار استوار است. نوسانات بارش و روند گرم‌شدن استان، لگونی آورد روخته‌ها و چشمه‌ها را در گروگن کرده و هم‌زمان توسعه شهری و تغییر کاربری فشار مضاعفی بر خاک و پوشش گیاهی وارد کرده است. نتیجه این ترکیب افزایش شدت سیلاب‌ها، افزایش فرسایش، رسوب‌گذاری و در درخت‌ها و باین رختن سطح آبخیزها است. رخنه‌هایی که هرکدام بر مالی مستقیمی بر استن تحمیل می‌کنند.

برآوردهای ملی نشان می‌دهد هر هکتار خاک از سرسختی تا ده‌ها سال هزینه جایگزینی دارد و هر میلی‌متر کاهش نفوذپذیری خاک در مناطق تپه‌دار، به معنی افزایش خسارت سیلاب است. خسارتی که استان البرز در سال‌های اخیر بارها تجربه کرده است.

آبخیزداری: کاهش هزینه‌های حوادث و حفظ صیالت آبخیزداری که در سال‌های اخیر در هزاران

از پارک علم و فناوری البرز تا بازارهای جهانی؛

اولین ضد عفونی‌کننده گازی ایران، نوآوری سبز هفته پژوهش شد

توان ضد عفونی و بی‌زبانی تجهیزات کلین، فضاهای تولید تمیز، سردخانه‌ها، اتاق‌های هتل، سالن‌های ورزشی،

برای نخستین بار در کشور از ماده ضد عفونی‌کننده و بی‌زنا و ضد آبی شد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از پارک علم و فناوری البرز، ماده ضد عفونی‌کننده و بی‌زنا که با تولید گاز و با سرعت عمل بالا می‌تواند اتاق‌ها و محیط‌های خاص را بی‌زبانی و ضد عفونی کند و در صنایع غذایی و داروسازی مورد استفاده قرار می‌گیرد در سیزدهمین نمایشگاه هفته پژوهش و فناوری استان البرز رونمایی و معرفی شد.

به گفته مدیرعامل شرکت تولید کننده این ماده خاص تاکنون نمونه داخلی نداشته و تنها چند شرکت در جهان امکان تولید آن را دارند.

حسین قرنظی در ادامه گفت: با استفاده از این ماده می‌

چرا آبخیزداری یک اولویت اقتصادی است؟

هر ریال سرمایه‌گذاری در آبخیزداری چند برابر خود را در قالب کاهش خسارت سیلاب و افزایش امنیت آب‌بازمی‌گرداند.

تاب‌آوری اکوسیستم = تاب‌آوری اقتصاد استان البرز با فشارهای اقلیمی روبه‌روست و آبخیزداری نخستین خط دفاع است.

پایداري صنایع و شهرها بدون تثبیت منابع آب و خاک ممکن نیست.

حفظ آبخیزها و مناطق حفاظت‌شده، کنترل فرسایش در مناطق پربارش البرز مستقیماً منجر به زیرساخت‌های می‌شود.

افزایش ارزش اقتصادی زمین و حفظ کشاورزی از خسارت‌های جوی‌ها می‌کند.

آبخیزداری بر حفظ رشد اقتصادی و کاهش مخلفات اقلیمی، ناگزیر است. آبخیزداری را از یک پروژه هزینه‌محور به یک سرمایه‌گذاری راهبردی تبدیل کند سرمایه‌گذاری‌های که بازده آن نه فقط کاهش فرسایش، ازانی کشاورزی برآورد است. حفظ محیط‌زیست، بلکه مالی، زیرساختی و اجتماعی است.

منابع علمی و پژوهشی

۱. مطالعات مدل‌سازی تغییر اقلیم و تغییر کاربری زمین در حوضه‌های کرج، لتیان و ملو (پژوهش‌های مبتنی بر داده‌های CMIP۶).
۲. مقالات علمی درباره تأثیر تغییرات کاربری و گرمایش از بنی عو سیلاب و جریان‌های پایه در حوضه‌های البرز.
۳. مطالعات فنی آبخیزداری در کنفرانس‌های مدیریت منابع آب و مهندسی آبخیز (Civilica)، مجلات فشنگاهی.

رخکن‌ها، تومبیل‌ها و... را انجام داد. روی افزودن ملایم به ضد عفونی کردن، این ماده از بین برنده زئامیکروارگانسم‌ها و پدیده‌های نامطبوع مانند بوی سیگار، زئام‌های خاکی، کبک و مخمر، جدود... نیز محسوب می‌شود.

قرنظی با بیان اینکه مراحل نمونه‌سازی و تولید اولیه این ماده در پارک علم و فناوری البرز انجام شده است، گفت: تولید این ماده بصورت انبوه در شرکت‌های داروسازی معتبر انجام می‌شود.

وی با اشاره به مزایای این محصول گفت: کاربرد این محصول برای مصرف کننده بسیار ساده است و طبق دستورالعمل‌های جداگانه برای کاربردهای گوناگون مورد استفاده قرار می‌گیرد.

سر نوشت سهمیه بنزین نو شماردها روی میز دولت

اولویت بررسی برای حذف سهمیه ۶۰ و ۱۰۰ لیتری قرار دارند. این موضوع نه‌تنها به خودروهای صفر داخلی مربوط است، بلکه خودروهای متعلق ازاد، خودروهای وارداتی و حتی خودروهای دولتی نیز در مدل جدید لحاظ شده‌اند.

با این حال، به‌دلیل اینکه هنوز زمان و شیوه اجرای این تصمیم مشخص نشده، برخی کارشناسان متعقدند صرف‌کنندگان در وضعیت انتظار و بی‌اطمینانی قرار گرفته‌اند. موضوعی که می‌تواند بازار خودرو را تحت تأثیر قرار دهد.

دولت استدلال می‌کند با افزایش مصرف صرف‌ترین که در برخی مقاطع به بالای ۱۹۰ میلیون لیتر در ریز رسید حفظ وضع موجود نه اقتصادی است و نه پایدار. معاون اول رئیس‌جمهوری با اشاره به هزینه ۶۰ سنتی «واردات صفر» گفته که راهبرد اصلی دولت «واردات صفر» است؛ بنابراین اصلاحات در سهمیه‌گذاری برخی خودروها، بخشی از سیاست مدیریت مصرف به‌شمار می‌رود.

البته باید توجه داشت که طبق مصوبه دولت سهمیه ۱۶۰ لیتری با نرخ ۱۵۰۰ و ۳۰۰۰ تومان حذف نشده و تنها مصرف بیش از سهمیه با قیمت ۵۰۰۰ تومان محاسبه می‌شود. با این حال، برای خودروهای نوشماره قرار است همین سهمیه پایه نیز حذف شود؛ تصمیمی که در صورت اجرای سراسری، الگوی مصرف بخش مهمی از خودروهای تازه‌شماره‌گذاری شده را تغییر خواهد داد.

مصوبه حذف سهمیه بترین خودروهای نوشماره، یکی از مهم‌ترین بخت‌های کارگروه بترینی دولت است؛ تصمیمی که هدف آن مدیریت مصرف و کاهش ویلگی به واردات اعلام شده، اما در عین حال از نظر عدالت مصرف تأثیر بر بازار خودرو و پیامدهای رفتاری با تقهدهای مولجده است.

دولت تأکید کرده که این تصمیم نهایی نیست و امکان اصلاح آن وجود دارد. روشن‌شدن سازوکار اجراء، زمان‌بندی و تمایزگذاری میان خودروهای مختلف، می‌تواند از ایهام‌ها و تگرانی‌های فعلی بکاهد.

به گزارش پیام آشنا، با وجود اینکه دولت چهاردهم سیاست‌های جدید بترینی را با هدف مدیریت مصرف و کاهش واردات سوخت دنبال می‌کند، تصمیم اخیر درباره حذف سهمیه بترین خودروهای نوشماره، با هدف مدیریت مصرف و کاهش واردات سوخت دنبال می‌کند. اگر قانون کار و نهادهای بازار کار در وضعیت فعلی بماند، تنش‌های شغلی، ترک کارهای پیاپی، گسترش قراردادهای غیررسمی و مهاجرت نیروی ماهر شدت بیشتری می‌گیرد. اما اگر اصلاحات جدی آغاز شود — اصلاحاتی که واقعیت نسل جدید را ببیند و به رسمیت بشناسد — بازار کار ایران می‌تواند یکی از نامرتب‌ترین فرصت‌های پیش‌رویش را با بقول و نیروی جوان به‌ویژه خلاق رشد و توسعه اقتصادی تبدیل کند.